

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U004050

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-10-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іншина Олена Ігорівна

2. Inshina Olena

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 02.00.13

Назва наукової спеціальності: Нафтохімія і вуглехімія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-09-2016

Спеціальність за освітою:

Місце роботи здобувача: Інститут сорбції та проблем ендоекології

Код за ЄДРПОУ: 05398131

Місцезнаходження: 03164 Київ, вул. Генерала Наумова, 13

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.220.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії ім. В.П. Кухаря Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03563790

Місцезнаходження: вул. Мурманська, 1, м. Київ, Київська обл., 02094, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут сорбції та проблем ендоекології

Код за ЄДРПОУ: 05398131

Місцезнаходження: 03164 Київ, вул. Генерала Наумова, 13

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 61.51.16

Тема дисертації:

1. Синтез та каталітичні властивості сильнокислотних ZrO_2-SiO_2 і $ZrO_2-SiO_2-Al_2O_3$ оксидів
2. Synthesis and catalytic properties of strongly acidic ZrO_2-SiO_2 and $ZrO_2-SiO_2-Al_2O_3$ oxides

Реферат:

1. Змішані оксиди $ZrO_2 - SiO_2$ і $ZrO_2 - SiO_2 - Al_2O_3$; реакції олігомеризації тетрагідрофурану, ацетилювання та переетерифікації метил-трет-бутилового етеру, переацеталізації 1,1-діетоксиетану та процес розщеплення вакуумного газойлю. Розробка стабільних висококислотних каталізаторів на основі $ZrO_2 - SiO_2$ та $ZrO_2 - SiO_2 - Al_2O_3$ оксидів для процесу крекінгу вакуумного газойлю, а також реакцій олігомеризації тетрагідрофурану, ацилювання та переетерифікації метил-трет-бутилового етеру. РФА, ДТА, низькотемпературна ад(де)сорбція азоту, ІЧ, УФ-Вид, ЯМР, РФЕ спектроскопія, газова та високоєфективна рідинна хроматографія. Синтезовано новий суперкислотний $ZrO_2 - SiO_2 - Al_2O_3$ оксид та визначено концентраційне поле утворення кислотних центрів із $H_0 = -14,52$. Запропоновано спосіб одержання сильнокислотного $ZrO_2 - SiO_2$ оксиду з природного циркону без використання інших джерел Si^{4+} та Zr^{4+} іонів. Показано, що в крекінгу вакуумного газойлю цирконійсилікатний каталізатор забезпечує більший на 6 - 8 % вихід бензинової фракції ніж промисловий каталізатор. Встановлено, що суперкислотний $ZrO_2 - SiO_2 - Al_2O_3$ ефективно каталізує олігомеризацію

тетрагідрофурану при 40 оС. Сфера використання – кислотний каталіз та нафтохімія.

2. Mixed ZrO₂ - SiO₂ and ZrO₂ - SiO₂ - Al₂O₃ oxides; tetrahydrofuran oligomerization reaction, acetylation and transesterification of methyl tert-butyl ether, 1,1-diethoxyethane transacetalization and cracking of vacuum gas oil. Development of stable highly acidic catalysts based on ZrO₂ - SiO₂ and mixed ZrO₂ - SiO₂ - Al₂O₃ oxides for vacuum gas oil cracking and tetrahydrofuran oligomerization reaction, acetylation and transesterification of methyl tert-butyl ether. XRD, DTA, low-temperature adsorption-desorption of nitrogen, IR, UV-Vis, NMR, XPS spectroscopy, gas and high performance liquid chromatography. New superacid ZrO₂ - SiO₂ - Al₂O₃ oxide was synthesized and the concentration field of the acid sites formation with H₀ = -14.52 was determined. A method for producing strong acid mixed ZrO₂ SiO₂ oxide from zircon concentrate without using other sources of Si⁴⁺ and Zr⁴⁺ ions was proposed. It was shown that zirconsilicate catalysts provide higher yield of gasoline fraction on 6 - 8 % than industrial zeolite catalyst during vacuum gas oil cracking. It is found that superacid ZrO₂ SiO₂ Al₂O₃ efficiently catalyzes the oligomerization of tetrahydrofuran at 40 оС. Field of application is acid catalysis and petrochemistry.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брей Володимир Вікторович
2. Brey Volodymir Victorovich

Кваліфікація: д.х.н., 01.04.18, 02.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Патриляк Любов Казимирівна
2. Патриляк Любов Казимирівна

Кваліфікація: д.х.н., 02.00.13, 02.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швець Олексій Васильович
2. Швець Олексій Васильович

Кваліфікація: к.х.н., 02.00.04, 02.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кухар Валерій Павлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кухар Валерій Павлович

